

Akıllı KOBİ İcra Kurulu Üyesi **Ümit ÖNCEL:**

“Yapay zekâ önümüzdeki dönemde hem ticari hem de politik alandaki küresel rekabetin yeni oyun alanı olacak gibi görünüyor. PwC’nin raporuna göre yapay zekanın 2030 yılına kadar küresel ekonomiye 15,7 trilyon dolarlık katkısı olması öngörülüyor. Bu pastadan pay almak isteyenler sadece ABD ve Çin olmayacak. Üstelik ticari etkisinin yanı sıra yapay zekâ alanında öncü konuma geçebilmek, bunu başarabilen ülkeler için çok önemli bir yumuşak güç (soft power) olacak.”

Akıllı KOBİ İcra Kurulu Üyesi Ümit Öncel, yapay zekanın küresel çapta yarattığı heyecan ve bu teknolojinin geleceğe yönelik potansiyeli masaya yatırıldı. Öncel, yapay zekanın sadece belirli alanlarda değil, son kullanıcının doğrudan etkileşimde bulunduğu üretken modellerle hayatın her alanına nüfuz etmeye başladığını vurguladı. “Farklı dönemlerde küresel çapta büyük heyecan uyandıran yeni gelişmeler yaşanıyor ama bunların pek azı bugün yapay zekanın gördüğü ilgi kadar ilgi görebiliyor,” diyen Öncel, sözlerini şöyle sürdürdü: “Öncesinde yapay zekâ daha belirli alanlarda aktif olarak kullanıyor olsa da son kullanıcının doğrudan etkileşimde olduğu üretken yapay zekâ modelleri işin rengini değiştirdi. Üstelik halen buzdağının görünen kısmından bahsediyoruz, yapay zekanın sahip olduğu potansiyel neredeyse internet kadar kapsayıcı bir şekilde tüm hayatımıza nüfuz edebileceğini gösteriyor.”

Yapay zekanın hızlı bir gelişim sürecinde olduğunu ifade eden Öncel, bu alandaki yeniliklerin haftalık bazda bile duyurulduğuna dikkat çekti. “Hem geliştiricilerin hem de yatırımcıların odağında olduğu için yapay zekâ şu anda halen çok hızlı bir gelişme döneminde. Neredeyse her hafta yeni gelişmeler duyuyoruz,” diyen Öncel, bu hızın gelecekte de devam edeceğini öngördü: “Yapay zekâ ile ilgili bugün söylediğimiz her şey çok kısa süre içerisinde bambaşka bir gelişmenin gölgesinde kalacak bile. Buna rağmen şu an için en ilgi çekici gelişme olarak metin, ses ve görüntüyü aynı anda işleyen çok modlu (multimodal) yapay zekanın ilerliyor olması. Sadece metin ile değil, görüntü ve sesin de büyük dil modellerinin (LLM) eğitiminde faydalanılması, yapay zekanın becerilerini ve dolayısıyla kullanım alanlarını artıracak.”

Açık kaynak modellerin yapay zekâ dünyasındaki önemine değinen Öncel, bu modellerin esneklik ve erişilebilirlik sunduğunu belirtti. “Kavramsal olarak açık kaynak internetin ve teknolojinin gelişiminde önemli bir role sahip. Günümüzde açık kaynak üzerine kurulmuş son derece gelişmiş ve istikrarlı uygulamalar yaygın bir şekilde kullanılıyor,” diyen Öncel, özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmeler için açık kaynağın hayati olduğunu vurguladı: “Özellikle de yatırım imkanları çok yüksek olmayan küçük ve orta büyüklükteki işletmeler için bu gibi açık kaynak yapılar hayati önem taşıyor. Yapay zekâ alanında açık kaynak sadece bu açıdan değil, esneklik ve ihtiyaca göre yapılandırılabilme imkânı da sunuyor olması açısından dikkat çekici.

Kapalı modeller büyük ticarileştirme imkanları nedeniyle son derece yüksek miktarda yatırım çekebildiği için büyük bir avantajı sahip, bu da açık kaynak modellere göre daha hızlı gelişim imkânı sağlıyor. Bu imkanlarla geliştirilen kapalı modellerin teknolojilerinin önünde ise açık kaynak duruyor.”

Çin’in yapay zekâ alanındaki atılımlarını değerlendiren Öncel, özellikle DeepSeek gibi projelerle Pekin yönetiminin Batı’ya güçlü bir yanıt verdiğini ifade etti. “Açık kaynaktan en çok faydalananlardan biri de Çin olacak gibi görünüyor. DeepSeek ile Batı’nın yapay zekâ atılımlarına çok hızlı ve aslında biraz da sarsıcı bir yanıt verdiler,” diyen Öncel, şöyle devam etti: “Özellikle Çin’in kamu politikaları bu alanda daha rekabetçi olmalarını sağlayacak gibi görünüyor.” ABD’nin yaptırımlarının ise kısa vadede etkili olabileceğini ancak uzun vadede sürdürülebilir olmadığını düşündüğünü söyledi: “ABD’nin yaptırımları biraz geç kaldı gibi görünse de kısa- orta vadede Çin’in hızını yavaşlatabilir gibi görünüyor. Fakat orta- uzun vadede küreselleşmiş dünyada kimsenin yaptırımlar ile kalıcı fayda sağlaması pek mümkün değil.”

Yapay zekanın küresel ekonomiye etkisine de dikkat çeken Öncel, PwC’nin raporuna atıfta bulunarak, “Yapay zekâ önümüzdeki dönemde hem ticari hem de politik alandaki küresel rekabetin yeni oyun alanı olacak gibi görünüyor. PwC’nin raporuna göre yapay zekanın 2030 yılına kadar küresel ekonomiye 15,7 trilyon dolarlık katkısı olması öngörülmüyor,” dedi. Bu ekonomik pastadan pay almak isteyenlerin sadece ABD ve Çin ile sınırlı kalmayacağını belirten Öncel, yapay zekanın ülkeler için bir yumuşak güç unsuru olacağını vurguladı. Ümit Öncel’e göre yapay zekâ Türkiye için de çok büyük bir fırsat. Ülke olarak bölgesel ve hatta küresel çapta önemli rol oynayabilecek durumdayız. Öncel değerlendirmesini şöyle sürdürdü: “Özellikle hali hazırda güçlü olduğumuz alanlarda yapay zekâ ile ağırlığımızı daha da güçlendirebiliriz. Savunma sanayi, imalat sektörü gibi alanlar başta olmak üzere hızlı bir atılıma geçmek şart. Teknoloji okuryazarlığını çok küçük yaşta artırmalı, yapay zekâyı da bu gelişimin bir parçası haline getirmeliyiz. Yapay zekâ alanındaki çalışmalar mümkün olan her şekilde desteklenmeli. Bu alanda birlikte daha fazla fayda yaratabileceğimiz uluslararası iş birlikleri oluşturmalıyız.”